

1.12.2025

לכבוד

רשות מקרקעי ישראל, אגף תכנון ופרויקטים

הנדון: תנאי סף להשתתפות במכרז פומבי מס' 101/2025 לשירותי תכנון וניהול תכנון

1. **איגוד המתכננים בישראל** הינו הארגון המקצועי המייצג את מתכנני הערים והאזורים בישראל וחברים בו מרבית המתכננים בישראל המתמחים בתחומים שונים של התכנון המרחבי ובעלי רקע אקדמי מגוון (לרבות אדריכלים רבים) המועסקים בין היתר במוסדות התכנון הארציים והמחוזיים, במשרדי הממשלה השונים, בוועדות המקומיות לתכנון ולבניה, ברשויות המקומיות ובסקטור הפרטי. האיגוד חבר בארגון הבינלאומי (International Society of City and Regional Planners (ISOCARP) ופועל בין היתר לקידום איכות התכנון המרחבי בישראל ולקידום מעמד מתכנני הערים והאזורים בישראל. האיגוד הוקם למעלה מ-55 שנה ופועל כעמותה רשומה.
2. המכרז שבנדון שפורסם על ידי רשות מקרקעי ישראל, מזמין להציע הצעות למתן שירותי תכנון וניהול תכנון עבור הרשות למקרקעי ישראל. בדיקת תכולת המכרז ותנאי סף מקצועיים להשתתפות במכרז, מעלה חשש כי מתכנני ערים ואזורים לא יוכלו להגיש הצעה להשתתפות במכרז.
3. בהתאם לסעיף 4.3.1.1 על המציע להציג צוות תכנון למתן השירותים: אדריכל ומנהל תכנון. למרות שתחום הפעילות של המציע יעסוק גם בתחום תכנון ערים ואזורים, אין כל אזכור ל"מתכנן ערים ואזורים" כמקצוע פר-סה, העומד בפני עצמו בדיוק כמו "אדריכל". השימוש בהגדרה "מנהל תכנון" (ס. 4.3.1.2) אינה משקפת "מקצוע", כי אם תחום פעילות/עשייה. הנמצא בלב העשייה של מתכנני ערים ואזורים.
4. ניכר מניסוח תנאי הסף מקצועיים כי נפלה טעות בשוגג או שקיימת **חסר היכרות של מקצוע תכנון הערים והאזורים ועיסוקם של מתכננים ערים ואזורים**, אשר הביאה לתנאי סף שעלול לגורם לפגיעה במטרת המכרז ועלול למנוע מבעלי המקצוע בעלי ההכשרה המתאימה ביותר לספק את השירותים שבתחום מומחיותם המקצועית וגורם לפגיעה בלתי מוצדקת ובלתי מידתית בחופש העיסוק של מתכנני הערים והאזורים.
5. מזה עשרות שנים המקצוע "תכנון ערים ואזורים" מוכר בעולם כולו וגם בישראל **כפרופסיה העומדת בפני עצמה**. תכנון ערים ואזורים הינו תהליך מורכב, שמטרתו לקבוע מדיניות ואסטרטגיות לפתרון בעיות מורכבות בתחום העיר והאזור והוא כולל התמחויות רבות בתחומים שונים. במשך עשרות שנים התבסס מעמדו של התכנון העירוני והאזורי כמקצוע בפני עצמו והוא כולל מוסדות אקדמיים עם מסלולי הכשרה נפרדים וייחודיים למתכנני ערים ואזורים, ארגונים מקצועיים נפרדים למתכנני ערים ואזורים והתגבשו כללי אתיקה לעוסקים במקצוע.

6. מתכנני ערים ואזורים מצויים בתפקידים הבכירים ביותר בתחום התכנון המרחבי בישראל, לרבות מנהל מינהל התכנון (הנוכחי וקודמותיו), מנהל האגף לתכנון אסטרטגי מרחבי במנהל התכנון, מתכנני מחוזות במנהל התכנון, ברשות מקרקעי ישראל ובמשרדי ממשלה שונים וכן בעלי תפקידים בכירים במחלקות מהנדס העיר, באגפים לתכנון אסטרטגי וכן צוותי תכנון בוועדות המקומיות, ברשויות מקומיות, בחברות ממשלתיות ובחברות עירוניות ואיגודי ערים, כולל בעלי משרדי מתכנני ערים פרטיים העוסקים בהכנת תכניות מתאר לסוגיהן.
7. ליבת מקצוע תכנון הערים והאזורים הינו ניהול צוותי תכנון רבי משתתפים ואינטרדיסציפלינריים לצורך גיבוש תכניות אב אזוריות ועירוניות, תכניות מתאר נושאיות, ארציות, מחוזיות או מקומיות. לצד זאת, מתכנני ערים ואזורים, לאור הכשרתם הרחבה והרב תחומית, עוסקים גם בהכנת תכניות מתאר לסוגיהן, תכניות אסטרטגיות, מסמכי מדיניות וכו', על כל שלבי תהליך התכנון (ניתוח מצב קיים, הכולל בחינת נתונים ומגמות עתידיות, תכלול התייחסות למגוון היבטים כלכליים, חברתיים, סביבתיים, פיזיים, תשתיתיים, על ציר הזמן, ניתוח התשתית העירונית/מרחבית, התשתית הסטטוטורית, בדיקת היתכנות, גיבוש תכנית וכיוצ"ב). **נשוא המכרז, המיועד למתן שירותי תכנון וניהול תכנון, הינו בתחום מומחיותם הייחודית של מתכנני הערים והאזורים ובסיס פעילותם המקצועית.** נשוב ונדגיש כי "מנהל תכנון" איננו דיסיפלינה בפני עצמה, כי אם אחד מתחומי העיסוק של מתכנני הערים והאזורים, כמו גם מתן שירותי תכנון סטטוטורי.
8. לתיקון הלקונה כאמור לעיל, ומחשש לפגיעה בחופש העיסוק של מתכנני ערים מלהגיש מועמדותם, בכל מקום בו מוגדר "ניהול תכנון" יש לתקן ל: **מתכנן ערים ואזורים**, בעל תואר אקדמי, שהינו תואר שני בתכנון ערים ואזורים, מאחד מחמשת המוסדות האקדמיים (הטכניון, האוני' העברית, אוני' בן גוריון, אוני' ת"א ואוני' בר אילן) בהן מאושר ע"י **איגוד המתכננים בישראל** מסלול הכשרה בתכנון ערים ואזורים.
9. נבקשכם להורות בדחיפות על תיקון הפרסום באופן שתנאי הסף להשתתפות במכרז, למתן שירותי תכנון וניהול תכנון, יכללו **מתכנני ערים ואזורים בעל תואר אקדמי (תואר שני) בתחום תכנון ערים ואזורים.**
10. לאחר התיקון המבוקש ישמח **איגוד המתכננים בישראל** לסייע לרשות מקרקעי ישראל בהפצת המכרז לכלל המתכננים.ות חברי.ות **איגוד המתכננים בישראל** בכדי לעודד הגשת הצעות על-ידי חברות תכנון בעלות הניסיון והידע המתאים ובכך לסייע לקבל את ההצעות הטובות ביותר שיאפשרו קבלת שירותי תכנון איכותיים ולשיפור איכות התכנון.

בכבוד רב,

נילי ברוך,

מנכ"לית איגוד המתכננים בישראל